

4. Bibliographie der Schriften

August Hermann Franckens, S. Theol. Prof. & Past. til S. Ulrich i Halle, og Gymnasii Scholarchæ, Haand=Postill, Eller Korte Prædikener Paa Søndage og ...

Francke, August Hermann

Kopenhagen, 1752

Paa Søndagen efter Ryt-Aars Dag.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

fangne, og førde os til den evige forðømmelse og undergang, og nu gierne selv vilt lede og føre os efter dit naadige raad til liv og evig salighed; giv os naade, at vi retteligen maae kiende denne din store trostaa og omhyggelighed for os, at vi saa og saa maae troe paa dig, elske dit navn, og troeligen efterfølge dig, og dit ord, raad og førelse, din villie og hellige exempel, paa det vi og maae blive værdige til at følge med dig, og at blive usafstilt hos dig i al ewighed. Giv os det af naade for din ewige kjerlighedsskyld.

Amen.

Paa Søndagen efter Nint: Mars Dag.

Troende og Gud-elskende Christnes
befrielse af al deres frygt.

O! Zæhre Jesu Christe, du eeneste sande haab og tilflugt imod synd, diævel, og verden, ja imod alle vore legemlige og aandelige fiender, lær os retteligen at troe paa dit navn, og at vandre i dine veye, at vi ikke maae ved vor egen vantroe og uforssig-
righed, ved modtvillighed og selv-raadighed styre os selv i frygt og fare, og stille os af fra dig, og den trygge tilflugt vi kand have hos dig; men at vi altid maae have en forsikring om din naade, bistaad og be-
stænde

stiermelse imod alle vore fiender, og riep dig uden frygt alle vore lives dage. Giv os naade dertil, at vi og ved denne leylighed, som du stenter os, maae opvæktes til, at søge vor tilflugt alleneste til dit navn, og at omgaaes i din samfund og lydigbed med al omhyggelighed og forsigtighed, at vi maae styrkes i troen, bevares i kjerlighed, og blive faste hos dig i haab og taalmodighed, itillid og frimodighed indtil enden. Giv kraft og vished til at forkynde dit ord og villie, og velsigne det aletsammen paa vore sieler, til din ære og vores salighed, for din kjerlighedens skyld. Amen.

Sættelige sieler i Christo Jesu vor Hærrer!
Saa trostlig og saa modig som denne verdens mennisker synes end ofte at være, saa frie fra al frygt, som vantroens børn, og de som opirre Gud, tit rose sig af at være; saa er det dog saa langt fra, at de i sandhed og med en vis og velgrundet tillid kunde være rolige, have fred i deres samvittighed, og en sand, ubedragelig forsikring om Hærrerens hielp, frelse og bestiermelse, som de i deres ubodfærdige og vantroe tilstand endnu ere langt fra Gud og den Hærrer Jesu, fra hans naade og samfund, fra hans kjerlighed og lydigbed. Hvad have saadanne mennisker andet at stole paa, end at de kand sette sig til deres arm, i det deres hjerter er viget fra Hærrer, og de ikke tør, ikke heller i sandhed begiere, at holde sig nær
II. Deel. 33 til

til den Gud, hvis veye de hade, og hvis frygt de havde forladt? og hvor snart og ofte maae de klarligen befinde, at deres tilflugt forgaaer, og deres haab er, som naar en udgiver aanden, Job. 11. 20. Og som det heder i det 8. capitel, saaledes ere alle deres stier, som glemme Gud, (nemlig, som græs, der borttorres, &c.) Og en øyenstalkes haab skal forrabes; hans haab skal blive ham fiedsommelig, og hans tillid er som en spindebov. v. 13. 14. Det skeer derfor og ofte, som Salomon siger: At den ugudelige flyer, og der er ingen, som forfølger ham, Ordsp. 28, 1. Hans hierte er langt fra Gud, og altsaa og fra det haab, trost og frimodighed, som af ham skulde erlanges, og maa altid frygte for, at Gud er ham imod, og hans onde samvittighed bær vidnesbyrd imod ham, og siger ham det til, at hand ingen aarsag har, at vente sig noget got af Gud. Hvorfore og Wiisdommens bog gandske vel vidner, at ondestab, som er fordømt efter rens eget vidnesbyrd, er en frygtragtig ting; og i det den ængstes formedelst samvittigheden, formoder den sig altid svare ring. Wiisd. 17, 11. Derfor siger og David om de ugudelige, at de der saare frygte, hvor intet er at frygte, Psalm. 53, 6. hvilket er klart i Zerodis exempel, der bliver forfærdet, da hand hører, at Christus er født i Bethlehæm; skiont det ikke var Christi tilkommelses øyemerke, at hand vilde betage Herodes noget af sin verdslige magt, rige eller herredømme. Matth. 2, 3. Den daglige forfarenhed lærer athyt leres, og ugudeliges frimodighed og glæde er blandet med idel us-
vis

vished, frygt, angst, uro, tvil, ja tit med mis-
haab og fortvivelse; hvilket de vel paa allehaande
maader søge at undertrykke, men dog ikke kand ud-
rydde. Og om de end en tiid lang synes at være
fri derfor, og kand med allehaande falske fortrøst-
ninger saavel af fornuften og verdens ting, som af
Guds ords misbrug i deres ubodfærdige tilstand,
fordrive deres frygt og urolighed; saa vaagner den
dog omsider igien, og de maae klarligen føle og er-
fare, at deres formeente trøst ey bestaaer. Hvilket
naar det skeer, og de agte derpaa, er en naade af
Gud, og kand blive et middel til deres ydmygelse for
Gud og ombendelse fra deres forfængelige og be-
dragelige haab og trøst til den H. Erre Jesum, og
den sande sikre og bestandige tilflugt og levende
haab, som findes i hannem.

Fra saadan uhyfsalig og jammerlig tilstand ere
de sande troende frigjorte ved den H. Erre Jesum,
ved hvilken de ere retfærdiggjorte, have fred med
Gud, have tilgang til Gud, og kande rose sig i
Guds herligheds haab, endog midt i deres træng-
seler. Rom. 5, 2. 3. Hand er den, som befrier dem,
saa mange som ved dødsens frygt vare skyldige til
trældom i al deres livs tiid. Ebr. 2, 14. Og efter-
som hand har forløst dem af alle deres fienders
haand, saa kand de nu tjene ham uden rædsel.
Luc. 1, 74. De kand med frimodighed og en vel-
grundet vished sige med Paulo: Hvo vil klage
paa Guds udvalde! Gud er den, som ret-
færdiggjør. Hvo er den, som fordømmer?
Christus er den, som er død, ja meget mere,
som og er opreist, som og er udi Guds høyre

haand, som og træder frem for os. Hvo skal kunde stille os fra den Christi Kierlighed? trængsel, eller angst, eller forfølgelse, eller hunger, eller nøgenhed, eller sverd. Rom. 8, 33-35. Og atter: Jeg er vis paa, at hverken død eller liv, ey heller Engle, ey heller fyrstendømmer, ey heller magter, ey heller de nærværende ting, ey heller de tilkommende ting, ey heller det høye, ey heller det dybe, ey heller noget andet creatur, skal kunde stille os fra den Guds Kierlighed, som er i Christo Jesu vor H:Erre. v. 38. 39. Dog lærer os saa vel forfarenheden, som Guds ord, at ikke alle, hvis hierte og tillid nu staaer til den H:Erre Jesum, ere komne til denne frimodighed; og at de ikke heller til alle tider med lige frimodighed kunde uden trælsdoms frygt tage imod alt, hvad der paa kommer, og hvorved H:Erren vil prøve dem. Hvilkens frygt alligevel, dersom de blive troeligen hos den H:Erre Jesum, stadfæstes i troen, og blive overflødige i kierligheden, mere og mere fordrives og udryddes af hiertet. Thi Christus lærer os det selv, at frygtten kommer af vantroe, Matth. 8, 26. og Johanne vidner for os, i hans 1 Ep. cap. 4, 18. at frygt er ikke i Kierligheden, men at den fuldkomne Kierlighed driver frygtten ud. v. s. s. Hvoraf jo forstaaes, at, ligesom troe og Kierlighed i Christo Jesu voper hos en siel, saa tager al saadan frygt af, og forspinder. Og det er det, som vi delne gang vil søge at lære af vort Evangelio, nemlig: Hvoreledes sande troende og i Kierlighed og forsigtighed vandrende Christne bestries fra al des

res frygt. Hvortil Gud selv vilde give os barm-
hiertighed og naade for Christi skyld. Amen.

Terten.

Matth. Cap. II. v. 19²²3.

Sen der Herodes var død, see, da
aaabenedes HErrens Engel
for Joseph i en drøm i Egypten,
sigendes: Stat op, og tag barnet og dets
moder, og drag hen til Israels land; thi de
ere døde, som søgte efter barnets liv. Og
hand stod op, og tog barnet og dets moder,
og kom til Israels land. Men der hand
hørde, at Archelaus regnede i Judæa, i
sin faders Herodis sted, frygtede hand at
komme derhen; men hand blev advaret af
Gud i en drøm, og vige de hen til Galilææ
egne. Og hand kom, og boede i en stad,
som kaldtes Nazareth; at det skulde fuld-
kommes, som sagt er ved Propheterne:
at hand skal kaldes Nazarcæus.

At forfærdes for et menneske fører i strikke;
men den, som forlader sig paa HErren
bliver ophøyet, siger Salomon, Ord. 29, 25.
Saa daarligt og forføngeligt som det er, at forlade
sig paa et menneske, der ey kand frelse sig selv, langt
mindre andre, og hvis magt, vælde, wiisdom og
herlighed kand blive til skamme i et øyeblik; saa
skammeligt og skadeligt er det ogsaa for en sand
Christen, hvis tillid er til HErren hans Gud, at

vilde frygte for et armt, uselt menneske, der ey for-
maer, at røre noget haar paa hans hoved uden
Guds villie og tilladelse, og der i et øyeblik kand giø-
res til skamme med alle sine onde anslage. Des-
foruden fører slig menneske-frygt i idel strækker og
snarer, som Salomon siger. Thi foruden, at det
er en afguderies synd, at frygte for et menneske, i
steden man skulde frygte for den, som kand forderve
legem og siel i helvede, Matth. 10, 28. saa forledes
man og ved menneske-frygt til mange slags svare
synder, til hyklarie; og utroffab imod Gud, til at
søge ulovlige midler for at redde sig af den formeens-
te fare, til at efterlade sin skyldige pligt i at straffe,
adbare, redde og hielpe den elendige, i at bidne sand-
heden, og dømme en retfærdig og ret dom, til at giø-
re det onde, og besmitte sin samvittighed, og utallig-
ge andre saadanne ting. Derfor er det en sand
Christens pligt paa alle maader at søge, at bestride
denne saa skadelige menneske-frygt. Og herudi er
ingen bedre raad, eller middel, end som allerede er
viist: nemlig, at søge at styrke sig i troen til Gud og
hans kjerlige forsyn, og bestkiermelse; som i den hæn-
seende og David vidner om sig, af sin egen forfar-
renhed, i den 34. Psalm. 5. vers: Jeg søgte Hjer-
ren, og hand bøn hørde mig, og friede mig af
al min frygt. Herom ville vi nu ved Guds naa-
des bistand søge ydermere at handle med hveran-
dre, naar vi efter vort forset af texten forestille os:

**Hvorledes sande troende og i kjer-
lighed og forsigtighed vandrende Christi-
ne befries af al deres frygt.**

Hvor

Hvorved vi i særdeleshed har disse to ting at overveie:

I. Hvilke og hvordanne de ere, som tør vente sig denne naade.

(Nemlig, de som staae og stadfæstes i troen og i en fierlig og forsiagtig omæengelse.)

II. Hvorledes saadanne omsider befries fra al deres frygt.

Du naadigste og barmhertigste Gud, lær os retteligen at kiende, at ingen sand frimodighed kand findes uden i dig og vor Frelseres Jesu allene; Paa det vi og af gandske hjerter maae vende os til dig, troe paa dit navn, elske dig og vandre i dine veie, og deri søge altid mere og mere at bestyres og stadfæstes, indtil vi omsider maae frigøres fra al frygt for mennesker og alle creature, og uden rædsel kunde tiene dig alle vore lives dage, i hellighed og retfærdighed, som ere dig behagelige, formødelst Jesum Christum, vor Herre og Frelser. Amen.

Alfhandling.

Den første Deel.

Si betragte nu efter vort forset I. Hvilke de ere, som tør vente sig denne naade, at Herren omsider skal befrie dem af al deres frygt? Dertil er allerede bleven svaret, at det ere kun saadanne, som staae i troen til den Herre Jesum, og vandre eller omgaaes

gaaes i kierlighed til ham og det med, al forsigtig-
 hed og omhyggelighed. Det er af det, som tilforn
 er sagt, klart, at ingen ugudelig, ingen hyllere, eller
 vantroe Land være fri for trældoms frygt. Thi
 endsskient saadanne ofte Land være saa vantundi-
 ge og vanvittige, at de ikke Land see, hvad for fa-
 re de stille udi, eller og ved en selvgjort sikkerhed og
 en selvtagen frimodighed en tiid lang bortslaae
 og fordrive Frygtten af deres tanker, saa dog, for-
 di de endnu beherskes af deres synder, anklages af
 deres samvittighed, og aldeles ingen sand forsik-
 ring har om Guds naade, som alleneste tilbydes
 og skenkes i Jesu, saa finde de intet, hvormed de
 Land overvinde det onde, som rammer dem i ver-
 den, den fare, som ofte forestaaer dem, de mange
 slags vanskeligheder og den jammer og elendighed,
 som ofte møder dem i verden, langt mindre døden
 selv; som dog altid maa blive en forfærfelig ting
 for den, som intet levendes haab har til Gud. Thi
 enten saadan en i et atheistisk sind vil indbilde sig
 selv, at alting er nu ude med dette liv, og at hand
 nu omkommer som et andet sæ, saa er dette dog for-
 færfeligt og gruelt nok at tænke paa for den sam-
 me, eller og, om hand tænker noget paa, at der er en
 retfærdig belønning, eller og straf og hevn at vente
 efter dette liv, som der i sandhed er, saa maa jo saa-
 dan en siel endnu langt mere forfærfes og grue, da
 den ingen dristighed har i sin syndige og vederstyg-
 gelige tilstand, at fremkomme for Gud med. Der
 heder det da, som Viisdommens Bog taler cap. 3,
 10. 11. De ugudelige de skal straffes, som de
 tænke; de som agte ikke den retfærdige, og vi-
 ge

ge fra **H**Erren. Thi hvo som forkaster viisdom og tugt, er elendig; og deres haab er forfængeligt, og alt deres arbejde er ugavnligt, og deres gierninger unyttelige. Og lad være, at en ugudelig eller hyflere her med den rige mand fand sin hele livs tiid igiennem ved sit lystige og fornøielige levet i verden undertrykke al frygt for den tilkommende vrede, og derhos trøste sig ved sin religion, og sædvanlige Guds-tjeneste, uden en sand hiertens omvendelse, troe og lydighed; saa vil den frygt, og angest, som den har her drevet fra sig, i døden selv desto heftigere og forfækkeligere indfinde sig. Enten at de endnu, førend de gaae ud af verden, søle helvedes angester og Guds brændende vrede og hevn i siel og legeme, som af historierne er bekiendt om **Herodes**, den vort **Evangelium** tæller om, og om andre; eller at de med den rige mand i deres døds moment og time opvagne i helvede. Da opfyldes det, som atter auctor til **Blisdommens Bog** siger om saadanne: cap. 4, 17: 20. De skal see en vises endeligt, og ikke merke, hvad **H**Erren haver raadslaget om ham, og hvortil hand haver forvaret ham. De skal see det, og agde det som intet; men **H**Erren skal bespotte dem, og de skal derefter vorder til et skændeligt fald, og til forsmædelse i blant døde evindeligen; thi hand skal henrispe dem hovedkulds, og ryste dem op af grund, og de skal i yderste maader ødelegges, og være i smerte, og deres afmindelse skal forgaae. De skal komme forfærdede i deres synders fulde betragning; og deres u-

retfærdige gierninger skal overbevise dem i deres øyne. Og efter at meget andet er bleven sagt om samme materie, i det 5 cap. v. 1. 14. som er værd at efterlæse, saa siger han i det 15. vers: En ugudeliges haab er som en tierdmun, der bortføres af været, og som en rynd skum, der drives af en hverelvind, og som en røg, der stilles ad af været, eller og som en giest er glemt, der haver ikke været en dag hos nogen. Dog lader os vende os fra disse ulyksalige mennisker, og nu nærmere see: at derimod sande troende sieler have en vis tryghed, haab og tilflugt mod al frygt.

Dette forestilles os i Evangelio paa Josephs og Mariæ exempel, hvis gandske haab og trost bestod deri, at JEsus var deres, og de vare hans, de havde JEsu med sig, det dyrebare pant, som HErren havde stenet dem. De kunde derfor have et fast og velgrunder haab, at Faderen skulde tage sig sin Søn an, og for hans skyld, og med ham kunde vente sig frelse og sikkerhed, i hvor de end komme hen. Enhver sand Christen er i troen foreenet med den HErre JEsu, hør ham i sandhed til, og JEsus hør den til. Hvorfor Paulus ey allene siger: at Christus boer formedelst troen i vore hjerter, Eph. 3, 17. Men ogsaa at de troende ere Christi, 1 Cor. 3, 23. og at den, som (formedelst troen) bliver ved HErren, den er een aand med ham. 1 Cor. 6, 17. Og atter siger Paulus om sig, og alle sande troende: Vi ere hans leegems lemmer, af hans kiod og af hans been. Eph. 5, 30. Denne herlige foreening med den
HErre

H^{Erre} J^{esu} grunder sig derpaa, at J^{esus} er bleven gjort af Gud til synd for os, at vi skulde vorde Guds retfærdighed i ham, 2 Cor. 5, 21. Hvorfore den troende siel ikke mere ansees af Gud i og for sig selv, men i den H^{Erre} J^{esu}, som sin midlere og borgen, og som den der har isørt den H^{Erre} J^{esum}, Gal. 3, 27. Hvilket jo maa være en lykkelig og herlig tilstand for Gud; Der tillige setter saadan siel i en fuldkommen freds og sikkerheds stand mod al frygt og fare, som vi tilforn har seet af Pauli ord, i brevet til de Romere, i det 8. capitel v. 33. sqq. Aldrig kunde J^{esu} moder efter kiødet have større dristighed til J^{esum}, eller tryghed hos ham, end som saadan siel har, der efter J^{esu} egne ord kand kaldes: hans moder, søster eller broder. Matth. 12, 10. Hvorfore og, da hin kvinde iblant folket raaber, og siger til J^{esum}: Saligt er dec liv, som har dig, og de bryste, som du diede, da svarer hand: Ja, lad det saa være, men endnu langt mere ere de salige, som høre Guds ord og bevare det. Luc. 11, 27. 28. Hvilket ey skeer af andre, end dem, som troe paa J^{esum}, og derfor elske, antage, bevare og holde hans ord og befalninger. Seer, Elskelige sieler! dette er den lykkelige friheds stand for al fare, den sikre havn mod al storm ogølger, og vor sieles trygge anker, hvor vi kand flye hen til, for at blive fast ved det foresatte haab. Ebr. 6, 18. 19. Ved troen retfærdiggøres vi, formeddelt den H^{Erre} J^{esum}; ved den have vi fred med Gud, og tilgang til Gud; ved den have vi en fri tilgang og dristighed og tilledelse; ved den kand vi rose os i Guds

Guds herligheds haab i og under alle trængsler; ved den ere vi i Christo forløste af alle vore fienders haand, og have annammet ikke en trældoms Aand atter til frygt, men en sønlig udkaarelses Aand, ved hvilken vi tør raabe: Abba, Fader, Rom. 8, 15. ikke frygtes Aand, men magtes og kierligheds og tugtes. 2 Tim. 1, 7. Saadanne sieler elsker Faderen selv, fordi de elske Jesum, og have troet, at han er udkommen af Gud. Joh. 16, 27. Hvad fattes her da vel mere, til at sette sielen i en fuldkommen visshed og frimodighed, i et velgrundet haab og sikkerhed mod al fare, og alle fiendernes anløb? Intet uden, at vi og i sandhed søge at komme til troen paa den Herre Jesum, og om vi ere komne dertil, at vi da blive ved i troen, grundfæstede og stadige, og ubevægelige fra dette Evangelii haab. Col. 1, 23. Eller som Paulus siger atter, i det 2 Cap. v. 6. 7. At vi, som have antaget Jesum Christum Herren, ogsaa omgaaes i ham; blive rodfæstede og opbyggede i ham, og stadfæstede i troen, ligesom vi ere lærte, dog saa, som han strax føyer dertil, at vi ere overflødige i den samme med taksigelse. Og dette er det, som ydermere udkræves af dem, som i og ved Jesum ville blive befriede fra al frygt. See vi til Joseph og Maria, saa merke vi ey allene, at de af gandske herte troede paa den Herre Jesum, som den af Gud belovede Messias, og derfor nøye agtede paa de ting, som Englene, hyrderne, de vise og andre taledes om ham; men at de ogsaa elskede ham inderligen, og vare derfor villige til at lide med ham, forfølges med ham, og at lade alting gaae

gaae over sig for hans skyld, hvad Herodes og andre efter Guds villie og raad kunde foretage sig og udrette imod dem og barnet. Derfor toge de sig intet fore i selv-raadighed eller egen-villighed, men som alting var begyndt og skeet hidindtil af Herren og efter hans raad, saa ventede de fremdeles alleneste paa hans anvisning og førelse. Og omendthi de frygtede for Archelaus, og ey vel torde drage til Judæa efter deres forset og tanke, saa vilde de dog ingen steds gaae hen, uden efter den befalning og anvisning, som Gud selv vilde give dem. Efter hans førelse vare de komne til Bethlehem, efter hans befalning vare de dragne til Egypten, og efter hans villie og aabenbarelse droge de nu fra Egypten til Nazareth. Saaledes bære og alle sande troende Jesu tilhængere sig ad. De elske den nu inderligen, ved hvis kjerlighed de ere igienfødte til et levende haab, og have erlanget retfærdighed og fred med Gud. Derfor elske de ogsaa og udvælle sig alleneste hans veye, lade sig lede efter hans raad, Psalm. 73, 24. og vente paa hans førelse og regiering, paa hans ord og befalning, uden selv at ville, at begiere eller at foretage sig noget i egen-villighed. Og dette er den eneste vey, paa hvilken de land undgaae al frygt; eller om den i nogen maade oversalder dem, da befries fra den igien. Thi naar man ved sin troe og tillid til den Herre Jesum vilde udvælle sig egne veye, saa negtede man jo derved troen, og gjorde sig uærdig og usikket til, at annamme og blive deelagtig i Guds forjættelser om hans forsyn, hielp, bistand og beskyttelse. Thi alle Guds forjættelser ere kun givne
til

til dem, som troe, og formedelst troen blive hos den
 Herre Jesum og i hans veye, men ey til dem, som
 i vantroe ere selvraadige og egenbillige. Derfor
 siger Herren ved Propheten: Gid du vilde ag-
 te paa mine bud; da skulde din fred være som
 floden, og din retfærdighed som havsens
 bølger. Esa. 48, 18. Og atter siger Salomon:
 Paa retfærdigheds sti er livet, og dens sties
 vey er ikke døden. Ords. 12, 28. Paa denne ly-
 digheds vey, hvorpaa sande troende søge at om-
 gaas med al vaerlighed og forsigtighed, kand en
 troende siel altid visseligen være forsikret om Her-
 rens hielp og bistand, naar den kun bier efter hans
 raad. Derfor si de troende sieler hos Esa. 26, 8.
 Paa dine dommes sti, Herre! have vi for-
 ventet dig; til dit navn og til din ihukom-
 melse, er vor siels begiering. Og om end no-
 gen paa denne eenfoldige troens og lydigheds vey
 skulde geraade i nogen mørkhed og angest, trængsel
 og gienvordighed, saa heder det dog til saadanne sieler:
 Svo er iblant eder, som frygter Herren, som
 adlyder hans tieneres røst? den som vandrer
 i mørke, og haver ikke lysers stin, hand skal
 forlade sig paa Herrens navn, ja fast forla-
 de sig paa sin Gud. Esa. 50, 10. Derfor beder
 David: Herre! lær mig din vey, og leed
 mig paa den jævne sti for mine fienders
 skyld, Ps. 27, 11. og saa siger hand til sin siel: Bie
 efter Herren, vær frimodig, og hand skal
 styrke dit herte; ja bie efter Herren. v. 14.
 Og dette var det middel, hvorved Joseph og Maria
 bleve befriede fra al deres frygt, da de i en stille tro-
 ens

ens lydhighed og forsigtig omgængelse biede efter
Hæren.

Den anden Deel,

tillige med

Tilegnelsen.

Sader os nu II. see, Hvorledes saadanne
siele befries fra deres frygt, eller hvori
denne befrielse fornemmeligen be-
staaer, og hvad der er for en frygt, som de be-
fries fra. Her maa vel merkes, at vi ikke tale om
den frygt, som troende siele have for, at fortørne
deres Gud, eller at handle imod hans villie og be-
sætninger, hvilken meget mere stadfæstes paa denne
vej; altsaa ikke heller om den frygt, med hvilken de
forarbejde deres egen saliggjærelse, efter Pauli for-
maning. Phil. 2, 12. Hvorved de drives til, at
vandre barmhjertigen, som de vise, og ikke som de ubise,
Eph. 5, 15. og nøye at prøve alle ting, førend de an-
tage noget for godt. I den seld heder det i Ordsf.
28, 14. Salig er den mand, som altid fryg-
ter. I dette er just vejen, som nu er viist, paa hvil-
ken troende siele enten bevares, eller igien udfries
fra al skadelig og syndig frygt, nemlig den frygt
for creaturene, for deres aandelige og legemlige
fiender, og særdeles fra den for Gud vederstyggelige
og sielene høyt-skadelige menneske-frygt. O! hvor
meget godt efterlades, hvor mangen synd begaaes,
hvor søkkes troe, kjerlighed, haab og taalmodighed
formedelst denne frygt, som vi og tilforn have hort.
Herom siger Hæren: Hører mig, I som kiens
de retfærdighed, folk! i hvilke hjerter min
lov

lov er: frygter ikke for et uselt menneskes forsmædelse, og forstrekkes ikke for deres forhaanelser. Thi mol skal æde dem, som et klæde, og orm skal æde dem, som uld; men min retfærdighed skal blive evindelig, og min salighed fra slægt til slægter i Es. 51, 7. 8. Item, frygt ikke for de ting du skal lide, ic. Mal. 2, 10. og atter: Været ikke frygtagrige for nogen forfærdelse. 1 Pet. 3, 6. 14. Ellige befries saadanne siel fra den trældoms frygt for Gud, og hans vrede, og for lobens forbandelser, som kommer af vantro, og hvorfra JEsus frigjører sine. Dog, naar vi her høre, at sande troende befries fra al deres frygt, saa maae vi ikke saaledes forstaae det, som Herren skulde ved sine troendes elskere strax ligesom med magt bortjage al frygtagtighed. Men hand lader dem ofte gaae frem under megen kamp og beængstelser, paa det de maae des mere øves og rodfæstes i troen, og særdeles øves i aarvaagenhed og bøn, og for alting bevares i den sande troende saa høyt fornødne ydmyghed. Og paa denne vey og maade faaer en siel ey allene altid mere adgang til naaden formædelsst troen, men og større forfarenhed, og frimodighed; saa at den efter haanden bliver saa stærk, at den endogsaa kand rose sig i trængseler. Derfor lader og den trofaste Gud ofte de allervanskeligste og farligste omstændigheder ramme sine børn, at de derved maae prøves og øves, lutres og stadfæstes, og lære reenligen og i alle ting at sette deres tillid til Gud. Som Paulus skriver om sig i 2 Cor. 1, 8. 10. Vi vare overmaade besværede over vor magt, saa at

vi vare mistroftige ogsaa om livet. Men vi havde selv besluttet hos os selv, at vi skulde døe, fordi vi skulde ikke forlade os paa os selv, men paa Gud, som opvækker de døde. Hvilken friede os fra saa stor en døds fare, og frier endnu; til hvilken vi have haab, at hand og fremdeles skal frie os. Men hvad i særdeleshed angaaer den maade, hvorledes Herren befrier sine, saa er den meget ulige, efter den Guds adskillige wiisdom, og hans besynderlige helige og gavnlige øyemerke med enhver siel. Undertiden skaffer Herren det aldeles af veien, som man frygter for, som det skede med Herodes, om hvilken det heder i Evangelio v. 20. De ere døde, som stode efter barnets ltv. Undertiden viser hand os udveje, og affører os fra de faerlige omstændigheder, som vi kunde geraade udi, som og skede med Joseph og Maria i Evangelio; og fører os til saadan sted, hvor intet saadant er at frygte. Undertiden lader hand os blive længere i faren og nøden, undertiden fortere. Ja undertiden lader hand sine, saa at sige, omkomme derudi, og frelser dem ikke med nogen udvortes befrielse, som vi see paa saa mange 1000. Propheter, Apostler, og hellige Martyrer; men derimod styrker og bekræfter hand sielen da des herligere indvortes i troe, haab og taalmodighed, gir enhver mund og wiisdom, kraft og frimodighed, efter som hans ære og saadanne troende sieles sande velfærd det udfræber, og saaledes borttager hand al frygt af herttet, som vi kand see paa Stephanus, Paulus og andre helgene.

O! kiere siele, prøv nu herefter eders tilstand,
II. Deel. Aaa og

og bedrager eder ikke. Hvad hielper eder en falsk eller selvgiort frimodighed? Den falder snart bort, og lader eder da blive til skamme, naar I meest havde frimodighed behov. Det heder om saadanne: Der frygte de saare; naar det sees, at Gud er med den retfærdiges slægt. I bestemme en fattiges raad; men Herren er hans tilflugt. Ps. 14, 6. Derfor naar Guds børn kand staae med stor frimodighed, og opløste deres hoveder, og vente; at deres forløsning stunder til; da maae disse forferdes og forstrekkes, og sukke af aands angest. Da maae de sige til bierge og klipper: Salder paa os, og stiuler os for hans ansigt, som sidder paa stolen, og for Lammets vrede. Ab. 6, 16. Ach! erkiender dog, hvor lykkelige de derfor ere, som høre Jesu til, og ey har mere at frygte for hans vrede, men have en fuld forsikring, at baade hand og Faderen elsker dem. O! søger da i tide denne tilflugt, og søger at stiule og indvikle eder i Jesu vunder, og følger ham trolig efter i kjerlighed, og med al trofast og forsigtighed. Men hvad skal jeg sige til eder, I kiere siele! I som har funden fred og tryghed hos den Herre Jesum? Intet uden dette: Nu børn lille, bliver i ham; at, naar hand bliver aabenbaret, vi da kand have dristighed, og ikke skal blive bestemmede for ham i hans tilkommelse. 1 Joh. 2, 28.

Du trofaste Frelser! Lær os ret at kien-
de, hvor salige de siele ere, som høre dig
i sandhed til, og ved dig erlange ret-
færdighed, fred, glæde og frimodighed, og et
haab,

haab, som ikke bestæmmer; at vi da alle, som
 har hørt og betragtet dette dit ord, og din
 store kierlighed og trostab, som du beviser
 imod dine børn, og sande troende elskere,
 maa derved krafteligen opmuntres til at sør-
 ge dig, troe paa dit navn, elske dig, og blive
 dig troe i al lydigbed og forsigtighed, paa
 det vi maae saa befries fra al vor frygt, og
 blive uadskillelig med dig forenede i
 al evighed! Amen.

Paa 4. Søndag efter Hellig
 3. Kongers Dag.

Hvorledes sande troende overvin-
 de al frygt og tvil.

O Jesu! du vor troes Begyndere og Guld,
 kommere, forbarme dig af naade over os,
 og borttag al vantroe, tvil, frygt og usla-
 dighed af vore hjerter. Lær os ret at kien-
 de din store naade, kierlighed og kraft, og
 den trostab, som du beviser imod dem,
 som troe og haabe paa dit navn, paa det vi
 og krafteligen maae opvæktes til, at hen-
 flye og henvende os til dig i en fast og sta-
 dig troe og tillid, og saa fremdeles ikke væ-
 re frygttagtige for nogen forferdelse. Ach!
 kiereffe Gressere, forbarme dig over de i
 vantroe hensunkne mennister, at de maat-
 te ret lære at kende deres ulyksalige til-
 stand,